

Տարեկան զինն է 150 դր.
 Գեղամետայ „ 80 „
 Մեկ ծանուցումը տալիս 5 դրուր է
 Մարտագրութիւնները կանխիկ են:
 Ետնադրութիւնները ամեն ամսոյն 1 ին
 եւ 1 ին կը սկսին:

Դուք երբայիք լրացիրներուն նամբը
ծախքը առնողին վրայ է:
Լրացոյցն վերադնեալ նամակ կամ օր
եւ ից գրութիւն նմրագրին սխալ
ուղղուի. եւ առանց նամբուն ծախ
քը խոխողին վրայ է:

ᐱ ᐱ ᐱ ᐱ ᐱ ᐱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 21 ՅՈՒԼԻՍ

ՊՐԻՍՍԱՑԻՆ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՌՐԵՐԸ

Մարտիկիս 27 յունիս

Յորենը խիտ թուլ եւ վար իջնելու վրայ . մէկ կողմէն ալ կը համբի : — Մետաքս եւ խոզակ միշտ թուլ : — Ստամակ 6 1/2, 50 : — Գոտտո 68 . 60 : — Գոտտիլիտէ 9 1/8 : — Փոխանակութիւն 2 3/4 : 7 1/2 :

Էդուարդ 28 յուլիս

Յրին թուլ : Մարինոբուրի 48 : — Եղիպ-
տացորեն 51 : 50 : — Գարի 24 : Մետաքս Պարս-
կաստանի եւ Կ. Պոլսոյ 9 — 14 : — Գնաւորիակ : 94 :
50 : — Յամանկան փախաւ թիւն 75 : — Եորը
սքուն թու 74 :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ.

Գաղղոյն եւ Ռուսոյ կայսերաց եւ
Բրուսոյ թաղաւորն տեսակցութեան
լուրը Եւրոպական լրագիրներն ունայ
տուտ կը հանեն : Ըստ փոխաբեան : Եւ
Եւրոպական տերութեան ժողովը ըլլալու
խօսքն կը պտտին :

Այս տարրուամ լուրէն ետեւ Դարու
պահան լրագրաց էջերը գրաւող գլխաւոր
նիւթն է Խաղիկ տէրութեան արտաքին
գործոց պաշտօնեայ Տուրանոս զօրապե-
տին մէջ ատենաբանութիւնը որուն մէջ
Խաղիկ տէրութեան Գաղղիկը և Միգ-
րիկ տէրութեանց հետ բարեկամ մնալուն
անվստիքի օգուաները բացատրած է :

Հոտի հետքայն վաղ ալ խօսք ընե-
լով Տուրանա զբարեգետն հեռեւեալ
խօսքերը ըսած է. «Ինչուաւ է այն ազգը
« որ համբերել զգիտեմ. եւ ես խօրիւն
« համարալիս՝ իջնում. ձեռք իմ տերաւոր
« ապագայի մը մէջ [«] քովս պիտի իջնանք»:

Լսյա վերջի խօսքերը եւ անդադին ծափահարոյթեամբ ընդունուեալ են Եսայիոյ երեւոյթմանս ցոյցովն :

Գաղղիական Ռաէս լրագիրն՝ Հոսի
խորոյն ներկայ վիճակը քննելով՝ պատ-
մական զեգախելո մը կը հրատարակէ, որ
թաղաքիպետ Նանը չափ նաեւ հետաքրք-
րաշուք ըլլալով արժան կը համարենք տւ-
նալով թարգմանել՝

« Գաղղիոյ կայսրն այս օրուան օրս Պիոս իններորդ Պապին նկատմամբ այն չիբքին մէջ է, որուն մէջ էր գրեթէ իր հօրեղբայրը 1807 ին Պիոս եօթներորդ Պապին նկատմամբ: Այն ժամանակն ալ այս օրուան պէս Հռոմ թաղաւորական զարմին մէքենայութիւններու, աւազալութեան և Գաղղիոյ դէմ դաւադրութեանց կեդրում էր Սեր դեպպանը Ս. Լըբիէ որ խրդիտ և համարձակ բնաւ որութեան մը հետ ճարտար և խորագետ խոր մը ունէր, Կաթօլի թաղուհէդին լար խորհուրդներն և Հռովմաբոնետց իշխերեալութիւնը հասկըցեր ու Գաղղիոյ կառավարութեան իմացուցեր էր: Այս անձը Հռովմ դեպպան նշանակուեցաւ ինչէ կարգիւնալին տեղ, և 1806 մայիս 3 ին Ս. թաղէւան կայսեր հրամանաւ նտեւայ խօսքերը գրած է անոր: »

11 ասածին, և բաւական կարողութիւն ու
 12 նին Ս. Հօր քաղաքականութիւնն ի
 13 լեկեց ուղածին պէս տրամադրելու, պէտք
 14 է շուտով Ս. Հօր միտքը լուսաւորել
 15 այդ մարդոց մեքենայութիւններուն ու
 16 թելադրութիւններուն արդեանցը վր
 17 լայ՝ Ս. Կայսրը ձեգի կը յանձնէ այ
 18 հօղը: Եղբու կերպով հասկըցուցէք Ս.
 19 Հօր որ այդ մարդիկը զենքը խորտորա
 20 տը պիտի ձգեն: Հարցուցէք թէ ինք
 21 զենքին կորսնցունե՞լ կուգե՞ն: Գա
 22 նացէք որ աւաղակապետներն ու մայ
 23 դասդանները հեռացնեն հոսկոյն:
 24 Կտորեցէք այնպիսի մարդոց ազդեցու
 25 թիւով որոնք Ս. Հօր խորհրդակիցը ըլ
 26 լալով միշտ մեղի մնաս սաղու կաշնա
 27 տին

“ Գեշ կարգինալը շատ արագէջ Գլխոս եօթներորդին որ կայսեր պահանջինալը զիշանի • բայց Պատը սա պատասխանը տուաւ • « Թեւ որ կայսրը ինքի բռնուր » ի թիւն ընէ, եւ ալ Մտուածոյ իմ ձեռն • քըս տուած աշխարհային եւ հոգեւոր մի • ջոցները կը գործածեմ անոր դէմ » ”

« Իբրևսից դէմ՝ պատերազմը պիտի սկսեր, և Նաբոլեոն ծանրագոյն հողեր լրով զբաղած՝ ըլլալուն՝ շատ ոտք չկոխեց ։
 Հռոմի արքունիքը՝ կայսեր այս առհարկի համբերութենէն խաբուելով՝ իր գալաօնի մեքենայութիւններն աւելի համարձակելու շարունակել սկսաւ, և մինչև ստիպած ըստ պառնասիք ընելու համարձակեցաւ ։
 Չապեն Նաբոլեոն ձանձրանալով այս երախնան ժպրհութենէ, հասկըցուց որ իր վէճը քննարկներ էր, բայց չէր մոռցեր ։

“ 1807 յուլիս 22ին հետևեալ նամակը գրեց Իսապետի փոխարքայ Լեօգէն Ա՛ռ հայրնէ իշխանին :
 “ Ողբեալս .

« Ս․ Հայրը ձեզի նամակ մը գրած է որ անշուշտ ինձի ըլլար նէ չէր գրեր։ Տեսայ այն նամակին մէջ որ ինձի կ'ստառուայ ։ Էր կարծէ ուրեմն թէ Թաղաւոյական աւթոռին իրաւունքները Պաբլիսոյին իրաւունքներէն պահանջ նուիրական են Լստուծոյ առջև ։ Պապերը չեղած Թաղաւորները կային ։ « Կուգին, կրտ, կրտին հասուցած վնասս հրատարակել » ։ Բնմիաներ • չեն գիտեր ուրեմն թէ աշխարհի մէջ անկիւն մը չկայ, Պաբմանայի, Խաալոյ, Լեհաստանի մէջ, ուր ես Պապին ըրած գեշութիւններէն աւելի բարիք ըրի կ'օնին ։ Պապը չարիք հասուց կրօնին թէ իմ չար դիտաւորութեամբ, այլ զինքը ըջմպատող տկարամիտ մարդոց գրգռել յորատներուն անապով ։

« Ըստոնք կուզեն զեա ամբաստանել
քրիստոնէութեան առջև ։ Այդ ծաղրա-
կան խորհուրդը ներկայ դարս չձանչնա-
լու խորին տգիտութեան մը արդիւնք է ։
Հազար տարուան թուականի սխալ մը
կայ ասոր մէջ ։ Այդպիսի գործի մը
ձեռք զարնող Պապը իմ աչքիս Պապ
դալէ կը դադրի ։ ալ այնուհետեւ Դե-
ռաքրիստոս մ'է՛ աշխարհս տակն ու վրայ
նկելու և մարդկանց վնասելու զրկուած ։
Եւ փառք կուտամ Ըստուծոյ որ ձեռքը
թորու թիւն չուի ։ Թէ որ այդ բանը առ-
աւակի, ժողովուրդներուս յարանկրու-
թիւնը բոլորովն կը կտրեմ ։ Զ. Թիի հետ,
և անանի ոստիկանի թիւն մը կը հաստաւ ։

տեմ որ իր ծածուկ գլուխի շնորհիվ, և ոչ ալ այն ստորերկրեայ դուռնաբանները կատարուելի, որոնք Խաթաբայ մեկ բանի մասերը վշտացուցին, և որոնք երկինքն հողին միասնացուցանելու համար մոռացուած էին :

« Ի՞նչ կուզէ ընել Պիոս եօթնե-
րորդ՝ զիս քրիստոնէութեան առջև ամ-
բաստանելով: Եթոս կապանքի տակ
չենէ՛լ զիս բանալրե՞լ. դաշոյնը ժողովը-
դոց ձեռքը տալ՝ որ զիս սպաննե՞ն: Ե՛ն
ժամանակը ուրիշ բան չմար իրեն ընելը,
բայց եթէ մարերս կարտել և զիս վանքի
մը մէջ գոցել տալ: Պատը աշխատու-
թիւն յանձն առաւ. Թաղապետութեանս
դպրո՞ւ իր այն վարժունքը սուրբ եկեղե-
ցականի մը վարժունք էր: Բայց կուզէր
որ Եկեղանիները (Հռոմի տերութենէն
բաժնուած գաւառներ) իրեն տա՞՛ն եւս
չկրցայ և չուզեցի այս բանն ընել: »

«Այժմեան Պապը չափազանց զօրաւոր է․ քահանայներն ալ կառավարելու յարմարութիւն չունին։ Ինչո՞ւ համար Պապը կայսեր վերաբերածը կայսեր տալ չուշեր․ միմէ Վրկիստոսէն մե՛ծ է աշխարհիս վրայ։ Թօքեւս ժամանակն հեռու չէ որ Հռոմի աթոռն իմ տէրութեանս գործերն այսպէս խռովելու շարունակէ նէ, եւ ալ Պապը լը՛խ Հռոմի եպիսկոպոս և իմ երկիրներուս եպիսկոպոսացը համաստիճանն պիտի ծանցնամ։

« Գաղղեյ, Իտալեյ, Գերմանիոյ
և Լեհաստանի եկեղեցիներէն ժողով մը
կը կազմեմ և առանց Պապի գործած կը
տեսնեմ: Այն բանն որ երկրի մը մէջ կը
վրկէ, ուրիշ երկրի մը մէջ ալ կրնայ
վրկել: Պապական թագին իրաւունքն
ըն իրօք պարտականութիւններ են: այն է
խոնարհութիւն և աղօթք: Աս իմ թա-
ղըս Աստուծէ և ժողովուրդներէս ա-
ռած են: Աս միշտ Սենն Հարդոս*
պիտի ըլլամ Հռոմի ակթոռին համար և
ուշ Լուի Տէպոնեռ**»: Քրիստոս ուր
տալեւադութիւն չսահմանեց Հռոմի հա-
մար, ինչպէս Սահմեաը Սէքիէի հա-
մար:

“ Ըստե՛ք ե՛ն , որքեա՛կ իմ՝ գգացում
նե՛րս զլորո՛նք կա՛րևոր սեպե՛ցի հասկը՛ցը ,
նե՛կ քեզի՛ : Ա՛յ հրամայեմ՝ քեզի՛ որ մի-
այն մե՛կ նամակ մը՛ զրեա՛ Ս . Հօր , հաս-
կըն՛նելու համար՝ որ ես չեմ՝ կրնար հա-
կոյ՛թիւն տալ՝ որ Խտակոյ՛ եղիսիդոսը ,
նե՛րն իրե՛նց կար՛զը Հռոմէ՛ն երկ՛թան առ-
նու՛ն : ”

Ահա ստանի տահմաններէն եկած
լուրերը կը ծանուցանեն թէ Ռուսիոյ

* Մեծն կարողուս, թագաւոր Գաղղիոյ, քաջ և աշխարհաշէն իշխան մը որ՝ Եւրոպայի մեծ մասին տիրելով՝ Քրիստոսի 810 թուին Ալեքսմոսի կայսր օծուեցաւ Լէոն Գ. Պապէն։ Մեծ շնորհներ ըրաւ Պապին, բայց մօրուքն աւոր ձեռքը չտուաւ։ Մեռնելէն ետքը՝ ի թիւս սրբոց զատաւարդեցաւ իսաւրաշէ կրօնորդ հակապապին։

**** Լուի Տէպօսէն, Մեծն Կաջոյտի որդին**
 և յաճորդը - Կրօնասէր և բարեպաշտ, բաց
 տկարաբարոյ և վարամաշտ, որով էր կնոջը
 և մանահանի եկեղեցականներուն խաղաղիկ
 եղաւ: Ասոր օրով Կայսածպօտուն թիւնն
 եւ ի զատու տարածեցաւ: Իւրօրացի մէջ՝

կառավարութիւնը մեծատարած դաւադ-
րութիւն մը գտեր է՝ հետեւարար շատ
մարդիկ ձերբակալ եղեր են, մանաւանդ
նախապատրաստական գպրոցներէն ուսա-
նողներէն :

Գաղղիական Ռաթուի լուսգիւն այժ
լուրը հրատարակելէ ետեւ կաւեյցըն
թէ այս գաւաղլութիւնները զերմանք
կը պատճառեն այս միջոցին, ուր Ռու
սիոյ կայսեր կառավարութիւնն ազատա
միտ բարեկարգութիւններու ձեռք զար
նելով՝ ժողովրդոց նիւթական և բարոյա
կան յուսաջաղիմութեանը սրտի մեծը հոգ
կը տանի :

1. Խոտրայի մէջ դժբաղդ լուր մը ելաւ, բայց ի՛նչպէս և ի՛նչ ճամբով եկած ըլլաւ չկրցաւ հասկցուիլ, ուստի և կը յուսացուի որ սուտ ըլլայ: Արեւն թէ Զինաստանի տպաւանքներուն հետ պատերազմող Բնկո-Վաղդիական զօրքերը սաստիկ հարուած մը տպաւանքներէն կրելով՝ Եանկայի քաղաքը եւ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՐԵՐ

Պրուսայի մէջ անցեալ հինգշաբթի
օրը կատարուած անկարգութիւնը պղծէն
համառօտիւ ծանուցած ենք մեր երեք-
շաբթի օրուան Մանրալոց թերթին մէջ։
Յիշեալ ողբալի անկարգութեան պատճա-
ռն ու պարտքաները տարբեր կերպով կը
պատմեն Պրուսայէն զրուած նամակները։
Ոմանց խօսքին նայելով՝ Տաճիկներուն ոտք
եղել ու մետաքսի գործարանն այրել քլ-
րիտոննից դէմ հակառակութենէ և կը-
րծուական մոլեռանդ գրգռութենէ յառաջ
եկած է։ Ուրիշներ ալ կըսեն թէ գոր-
ծարանին տեղը տաճկաց գերեզմանատուն
ըլլալով, տաճիկները քանի քանի անգամ
բողբէր են, Վատրն և Միւլֆթին ալ
վճռեն են որ հոն չենք չկրնար շինուիլ,
բայց մօտիկ ընող չէ եղեր։ Ուստի և Տա-
ճիկներն ալ զայլամալով՝ այն անկարգու-
թեան ձեռնամուխ օրայաւ յանդգներ են

Եհաննիսի այս երկու տարբեր պատմութեան բերան եղող երկու նամակներ, որոց առաջինը մայրաքաղաքիս Քուռիէտ՝ Օռիան լրագրին և երկրորդին ալ ժողովնուն մէջ հրատարակուած է:

“⁽¹⁾ 1904. 14/26. 10/10.”

“ Երեկոան առջև օրը հինգշաբթի
քաղաքը ահաբեկ եղաւ մունետրիկներու
ձայնէն՝ որոնք ստաճիկները կը հրաւիրէին
Ուլու-Ճամիս գումարուելու :

« Քիչ մը ետքը հինգ վեց հազար սամիկ յիշեալ մզկիթը գումարուելով, մէկ մասը դէպ ՚ի կուսակալին պարտը դադրին, մէկ մասն ալ դէպ ՚ի նոր շինուած մատաքի գործարան մը: Ասոնք ձամբան գացած ժամանակին տոնն կերպ սպասուալիք կը ժայլժեբին քրիստոնէից դէմ: Երբոր մատաքի գործարանն հասան, ըսկըսան շանի փղջուներու աշխատիլ և վեր-ձայէս բռնկողունին:

« Կուտակայր և ուրիշ պաշտօնատար-
ներ վաղեցին հնն հասն, բայց պարտա-
ւորեցան լուռ հանդիսատես ըրպու, վա-
ղին զն համոզուած ենն որ թէ՛ ինչ մի
պէ՛մ՝ կենային, թէ՛՝ իրենց և թէ՛՝ յրիւն

տունէից կեանքը վտանգի մէջ կը ձգէին .
« Բոցերն արդէն չըմպայ տուներէն
մէկ երկուքը բռնէր էին և հաւանակա-
նաբար մեծ թաղ մը մոխիր պիտի դար-
ձունէին , թէ որ երկու ջրմուշ հոն չհաս-
նէին ու քաջասիրտ անձի մը առաջնոր-
դութեամբ հրդեհին ծաւալումը չարգել-
ուէր . »

« Հրձիգ բազմութիւնն այն ժամա-
նակը ցրուեցաւ երբոր մետաքսի գործա-
րանն հիմնովին այրելով անհետ եղաւ . »

« Ըջակայ գեղերէն զինեալ տաճիկ-
ներ զինեցին Պրուսա եկան , բայց տես-
նելով որ գործը իրենց կարծած կերպա-
րանքը չէր առած , ետ դարձան դաշին . »

« Զէք կրնար երեւակայել քրիստո-
նէից կրած սարսափը երբոր աւերման գոր-
ծը կը կատարուէր . »

« Հիմա պատմեմք այս բարբարոսա-
կան գործին պատճառը . »

« Հրկիզելու գործարարը քրիստոնէից
թաղի մը մէջ շինուած էր քրիստոնէի մը ,
տեղական իշխանութեան հրամանաւ , որ
քրիստոնէին սեփականութեան զիրերը
(հէօճէթները) խիստ կանոնաւոր գտեր ,
և տեղին վրայ ալ քննութիւն ըրեր էր
որպէս զի գործարարն շինութեանը ար-
դէիք ըլլալիք օրինաւոր պատճառ մը չէր ու-
նուի . »

« Երբարեւ գործարարն վերի կողմը
եղած տաճարանի թաղի մը բնակիչները
երկու անգամ բողբոջ ըրեր էին այս շինու-
թեան դէմ , բայց բողբոջ ջուրի վերաբեր-
եալ խնդրոյ մը վրայ էր , և այս խնդիրն
ալ տեղական իշխանութիւնը իրեն պահէր
էր քննել . »

« Տաճիկները ջուրին խնդրոյն մէջ դա-
տը վատարկելու համար ուրիշ անսխալ
միջոցի մը գիտեցին . Ելան թէ գործարար-
նին գետնին վրայ քանի մը հին գերեզ-
մաններ կային . Խնդիրն այս ջերմ գիւ-
րին մէջ մանելուն պէս մեծցաւ և վերո-
յիշեալ անկարգութեանց առիթ տուաւ .
Ար կարծուի թէ քանի մը բարձրաստի-
ճան մոլեռանդներու կողմէ գրգռութիւն
եղած է . »

« Ար յուսանք որ կառավարութիւնը
չպիտի հանդուրժէ որ դաղանի մեքենա-
յութիւններով զրդեռեալ ժողովուրդ մը
անպատեհ հաս ոտք ելնէ և օգոստոսափառ
Սուլթանին մէկ հպատակին ստացուած
քնն հրոյ ճարակ ընէ . Թէ որ այսպիսի
եղեւնագործութիւն մը անպատեհ մնայ ,
կը վախցուի որ օր մը աւելի սարսափելի
տեսարաններ ալ կը տեսնենք . »

« Ինչ հանրապէս կը կարծուի որ ե-
թէ կուտակալը ժամանակին քիչ մը աւե-
լի ազդուութիւն ու յաջողութիւն բա-
նեցնէր , և Վատրն ալ այնչափ չյամա-
ռէր հին դադարներու վրայ , այս ան-
կարգութեանց առաջը կառնուէր . »

Եհաւաստի երկրորդ նամակն ալ .

« Տաճիկան հին գերեզմանատան մը
տեղին վրայ երեք չորս Եւրոպացիներու
ընկերութիւն մը Օսմանեան հպատակ
հայ կաթողիկոսի մը անուամբ շէնք մը հիմ-
ներ էր որ մետաքսի գործարան պիտի ըլ-
լըր . Բանի մը անգամ տաճիկները բո-
ղբոք բարձր էին այս շինութեան դէմ որ
սրբապնդութիւն կը համարէին , և ժա-
մանակ մը շինութիւնը դադարելով քաղա-
քական ժողովին քննութեանը յանձնուե-
ր . Ժողովը քանի մը ամէն ետեւ լիակա-
նար հրաման տուաւ շինութեան և աշ-
խատութիւնները շարունակեցին . »

« Իւլէմաները » որոց ինկեր էին Տա-
ճիկները խոստանալով որ արդէն եղած շի-
նութեան ծախքն ալ հատուցանեն , ժո-
ղովին որոշումը ետ դարձուցին և Վատրն
ալ գործարարը քակելու վճիռ տուաւ . »

« Սակայն մտիկ ընող չեղաւ , և գոր-
ծարարը ամեն պէտք եղած գործիքներովն
ու մեքենաներովն յարգարուեցաւ . Տա-
ճիկները Միւլիթիին զինելով , ան ալ
Ֆիւթիկով մը ուղեց արգիւնը գործարա-
նին բանիւր մինչև որ Պօլսէն հրաման մը
դադարեց անոր հաշտարար որոշման ալ
ակնմը չխախտեցաւ և գործարարը բա-
նի սկսաւ . »

« Եսոր վրայ քաղաքին Տաճիկները

երկու հազարէն աւելի զուգարուելով
անցեալ հինգշաբթի օրը դաշին դործա-
րանը բռնեցուցին . »

« Երբարեւ այսպիսի գործ մը դատա-
պարտել է . վասն զի եթէ իրաւամբ կամ
յանկարաւ շինութիւն մը եղեր էր գե-
րեզմանատան մը վրայ , ասիկա բաւական
պատճառ մը չէր կրնար բռնուիլ այնպիսի
ծայրայեղութեան մը ձեռք զարնելու .
Բայց պէտք է խոստովանիլ որ գործարա-
նին տէրերն ալ անխոհեմութիւն ըրին » յայտ-
նի արհամարհանք մը զայրապնդելով Տա-
ճիկ ժողովուրդը , որուն կրօնական մասին
զիւրազրդու ըլլալը զիտեն . Մնաց որ
դժուարին է ըսել թէ այս երկիրներուն
կաթողիկոս կամ յոյն ժողովուրդները Տաճ-
կներէն աւելի համբերութիւն կրնէին
թէ որ մէկը երէր ու իրենց նախնաց
գերեզմաններն աւերելով վասն չէնք մը չի-
նէր ուղեք . Եսորք այնպիսի անխոհեմակն
զգացումներ են որոց ամեն ժողովուրդ
գերի է . »

« Ես յաւաքի աւերածը » որուն վը-
նասին գուժարը 800 հազար Օսմանեան
լիւրա կը հաշուեն » մէկդի աւերելով , ժո-
ղովուրդն այն ցատմանը միջոցին ուրիշ
ամենափոքր անկարգութիւն մը չպատա-
հեցաւ . Երբարեւ իրենց զարմանալի
կրաւարարութեան գործին նպատակը լաւ
հասկնցնելու համար անգէն էին . ընդ
հակառակն հետեւին զոյլեր , ջրմուշներ
և ջուր բերեր էին որ հրդեհը գործարա-
նէն անպին անցնելու չթողուն , ինչպէս
որ հարկադրեցան ալ ընելու հովին ու ժ-
ղութեանը պատճառաւ . Երբեք մա-
րեթէ ետեւ ամեն ալ հանդարտութեամբ
տեղեկներն դարձան . »

« Եստեւ ամենայնիւ , որչափ որ իրենք
յայտնաբարբառ ապահովութիւն կուտա-
յին թէ իրենք մէկու մը դաշնու միտք
չունին , չկրնար ուրացուիլ որ քրիստոն-
եայ ժողովուրդը ուրախութիւնը մեծ է-
ղաւ երբոր Վ . Պօլսէն զրկուած վաշտ
մը Օսմանները Պրուսա մտան . Ես
զորքերը քաղաքին զանազան թաղերը բաժ-
նուելով , իրենց ներկայութեան շնոր-
հիւր բարեկարգութիւնն ու ապահովու-
թիւնն վերահաստատուեցաւ քաղաքին
մէջ . »

Բարձրապատիւ Մեծ Լիպարքոսին
հրամանաւ Պրուսայի մէջ մանրախոյզ
քննութիւն ըլլալով անկարգութեան հե-
ղեաններն ու զրգուիչները ով որ և ըլ-
լան Վ . Պօլսէն պիտի բերուին դատուե-
լու .

Արապի օրը վաշտ մը Օսմալ զօրք
զրկուեցաւ Պրուսա .

Վարատաղէն Բ . Գուռը եկած հե-
ռադրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ
Վարատաղցիները Օ. Եհաւաստի լեռներուն
վրայ բռնած բոլոր ամուրիներէն հա-
լածուելէ ետեւ , դուրսէն օգնութեան եկած
բազմութիւն մարդոց հետ Օրիալու քայի
դժուարամտոյց գեղին մէջ ամրացեր են .
Այստեղիկան զօրքերն անցեալ ուրբաթ
օրը յիշեալ գեղին վրայ յարձակելով ,
համառօտ բայց սաստիկ կռիւէ մը ետեւ
Վարատաղցոց պատնէշներուն ու աշտա-
րակներուն տիրեր և զանոնք այն ամուր
տեղէն ալ հարածեր են .

Մայրաքաղաքին անդղիական Լէվիթ
Հէրօլտ լրագիրը լուր կուտայ թէ կայսե-
րական զօրքերը երեքշաբթի օրը Վարա-
տաղի Զէթիմէ մայրաքաղաքը մտնել են
առանց ընդդիմութիւն տեսնելու . Վերօ-
րա իշխանն իր քաղաքապետ Ե. Բոթրա
ղեկեր է Վ . սեմ . Մերտար Լէքէմին ներ-
կայանալու և օգոստոսափառ Սուլթանին
գլխութիւնը հայցելով հնազանդութիւն
մատուցանելու .

« Եհաւաստի վերջացաւ , կրտէ Լ .
վրթ Հէրօլտ , Վարատաղի պատերազմը .
Սուլթանը հիմա տէր եղած է գործին , և
այն բանն որ ժամանակէ մը ի վեր կերե-
ւէր թէ քաղաքական դժուարութիւններ
լու տուիթ կուտար , օսմանեան զօրապետ
ներուն յաջողութեամբ և զօրաց ե-

ռանդովն ու քաջութեամբը լուծուեցաւ . »

Հինգշաբթի օրը տէրութեանց դես-
պանները նորէն ժողով ըրին Վանլըճա
Սէրվիոյ գործերուն վրայօք .

Պէրլրատէն գրուած և մայրաքաղա-
քին Վուռիէ տ'Օուլան լրագրին մէջ
հրատարակուած նամակ մը լուր կուտայ
թէ Սէրվիոյի զինուորական պաշտօնակալ-
ներ Սէրվիոյ բոլոր գաւառներուն մէջ
ընդհանուր զինուորութիւն մը կը կազմեն ,
որովհետեւ ամեն Սէրվիոյի զինուոր են
երբոր հայրենիքը վտանգի մէջ ըլլայ . Ես
զօրքերը Սէրվիոյ սահմանադրութիւնները պի-
տի երթան , Պոստայի և Պուլլարիայի կող-
մերը .

Օր ըստ օրէ նոր գրուած զօրքեր կը
հասնին Պէրլրատ , և անմիջապէս զէնք
գործածելու կը վարժուին . Երբեք 15
հազար զօրք բանակ մը քաղաքին շրջա-
կանները բանակած է եղեր .

Պէրլրատի բոլոր ընակիչները երկրին
ներսերը քաշուել են , և հիմա պաշտօ-
նատարներէ ու զօրականներէ զատ մարդ
չէ մնացած քաղաքին մէջ .

Սըրվիոյի տիրեր է . Բանի մը տե-
սակ նպաստներ բոլորովին կը պակսին , և
խիստ սուղ վճարելով ալ չեն գտնուիլ
եղեր .

Փողոցներուն մէջ պատնէշներ շին-
ուած են և պահպանողները սուրէ սու-
րիններ ունեցող հրացաններով զինեալ
են . Եմեն դիշըր զօրաց խումբեր կը պը-
տախն քաղաքին մէջ , և գաղտնի հակողու-
թեան մասնաժողով մը սահմանուած է
աւստրիացի լեռաները բռնելու որոնք բեր-
դին հետ յարաբերութիւն ունին . և ա-
մեն օր կը բռնուին եղեր .

Մշին լրագրին մէջ հրատարակուած
ուրիշ նամակ մ'ալ կրտէ թէ Պոստայի
մէջ Սէրվիոյի լեռաներ կը պարտին քը-
րիստոնէայնէրն ապստամբեցնելու համար .
Սակայն տեղոյն Օսմանեան իշխանու-
թիւններն ալ ամեն պէտք եղած միջոցնե-
րը ձեռք առել են ապստամբութեան փոր-
ձերն անմիջապէս զսպելու համար .

Մնեալ շաբաթ օրը երկու վաշտ
Օսմալ զօրք Հէհէր և Լուիթիէ
շողեւաններով մայրաքաղաքէն Վիւս-
թէնձէ դաշին . Զիշեալ զօրքերը Նիշ
պիտի երթան պահպանութիւն ընելու .

Երկուշաբթի օրը Բիւրսուտ շողե-
նուր Ենթիվարի գնաց պատերազմական
միջերը և արշար տանելով Վարատաղի
կայսերական զօրաց .

Մնեալ շաբթու Թրնովայէն երկու
Պուլլար քահանայ և ուրիշ քանի մը ան-
ձինք մայրաքաղաքը բերուեցան . Զիշեալ
քահանայները ու միւս անձինքը Թրնով-
վայի մէջ երեւան ելած ապստամբա-
կան դաւադրութեան գործակից են եղեր .
Երբեք Թրնովայի մէջ եղած քննութիւն-
ներով բազմութիւն թուողներ գտնուել են
որոցմէ կը հասկնցուի թէ այս ապստամ-
բական մեքենայութիւններուն կեդրոնը
Պէրլրատ է .

Վաղդիական Տէպա լրագիրը կը ծա-
նուցանէ թէ Երուսաղէմի Ս . Յարու-
թեան տաճարին գմբէթը շինելու խնդիրը
հետեւեալ կերպով լուծուել է . Վաղ-
դիոյ Ուուսիոյ և Բ . Գրան կուտարու-
թիւններն ընկերութեամբ պիտի շինեն
յիշեալ գմբէթը . Վաղդիա կաթողիկոսն
լուր կողմէն , Ուուսիա յուստապետ քը-
րիստոնէից կողմէն , Բ . Գուռն ալ իր
քրիստոնէացի հպատակացի կողմէն և երկրին
տէրն ըլլալուն իրաւամբ .

Այստեղիկան հրամանաւ
Օգոստոսափառ Խըքնակալին առաջին
սենեկապետ Վեմլէս փաշան ելուծալից
պաշտօնեայ անուանեցաւ Միւլիթիւն
աստիճանաւ .

Վաղդիա ելուծալից պաշտօնեայ Սե-
ճիտ Է. Զէնիտին Երբարու թեան բարձրա-

դոյն ատենին անդամ անուանեցաւ .

Երբեքնի պարտուն չորրորդ սենեկա-
պետ Հասան պէյն անուանին սենեկապետ
անուանեցաւ .

Վարձեալ կայսերական հրամանաւ

Վարձիոյ մարտուն նախորդ տը-
նօրէն Ենթիվարի Է. Զէնիտին անուղղակի հար-
կաց խորհուրդին նախագահ անուանեցաւ .
Ֆրանքօ Է. Զէնիտին Վարձիոյ մար-
տուն անօրէն անուանեցաւ .

Օգոստոսափառ Խըքնակալը արքունի
ճարտարապետ Պալեան Սարգիս Է. Զէնիտի-
ն շինած և Լ . մարալի արուեստահան
գէտին ներկայացուցած ճարտարարուեստ
մեքենային համար իւր բարձր գոհունաւ
կուլթիւնը յայտնելով , երբորդ կարգի
Մէճիտի պատուանշան և 100 հազար
ղուրուշ ալ պարգեւ շնորհեց անոր .

Թղթադրամոց բարձման յանձնաժո-
ղովն հրատարակած օրական հաշուեցու-
յալներուն համեմատ մինչև հինգշաբթի
իրիկուն և տ. առնուած Թղթադրամոց
գումարն է 385.683.290 զուրուշ .

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒԹՈՒՄ

« Թղթադրամոց բարձման առժա-
մանակեայ վարչութիւնը Թղթադրամ
փոխը տալու ներկայացողներուն գործը
զիւրութեամբ լինալու և ժամանակ կոր-
սնցնելու շտապ համար հետեւեալ կար-
գադրութիւններն ըլլաւ , որոց պէտք է ան-
խորտր համաձայնի ամեն Թղթադրամ
սանդղիքը . »

« Եմեն մարդ իր ձեռքը եղած Թղթ-
թադրամն տեսալի ու որքանութիւնը
ցուցնող տոմսակը (պօստուք) ներկայա-
ցնելով , կարգաթիւ տուելու համար
պէտք է որ տոմսակին մէջ նշանակուած
Թղթադրամն ալ հետն ունենայ , և ուղ-
ուածին պէս կարենայ ներկայացնել . »

« Թղթադրամ ունեցողները հինգ
կարգի բաժնուելով , ամեն մէկ կարգին
համար զատ գուռ մը յատկացած է ներս
մտնելու . »

« Եհաւան դուշն պիտի ընդունուին
830 զուրուշէն մինչև 5000 զուրուշ տա-
նողները . »

« Երկրորդ դուշն պիտի ընդունուին
5830էն 20000 . »

Երրորդէն պիտի ընդունուին 22.500
էն 100.000 .

Չորրորդէն պիտի ընդունուին 102
հազար 500էն 300.000 .

« Հինգերորդէն պիտի ընդունուին
302.500էն 500.000 . »

« Եհաւան , երկրորդ և երրորդ դուռ-
ներն առաւտան ժամը մէկ ու կէսէն
մինչև երեք ու կէսը բաց պիտի ըլլան .
Չորրորդ և հինգերորդ դուռներն ալ
ժամը հինգէն մինչև ութ բաց պիտի ըլ-
լան . »

« Վ . երջապէս ով որ իր Թղթադր-
ամը չկրնայ ներկայացնել , կամ ձեռքը
եղած տոմսակը սրբապնդուած կամ քերտած
ըլլայ , չպիտի ընդունուի . »

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ար լսենք թէ ազգային առժամանակ-
եայ Վարչութիւնը Վաղդիական Թաղ
ժողովուրդը մէջ ծաղած և հետ վհետեւ
աւելցած դժգոհութեան հետեւանքներուն
առաջին անգամ համար Քանաքեան
Մարտիրոսաղան հրաժարեցուցեր է թա-
ղական խորհրդոյ անդամութենէն .

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Զարութիւնեան Սարգիս Միւլայի իրկին ա-
մուսնութիւնը եւ Տէր Թաղէսու Տէր Կա-
րապետ քահանայը իւսկիւստարու սուրբ
կարապետ եկեղեցւոյ .
(Շարունակութիւն)

Կրօնական Մասնաժողովը , Զաւար Սրբազա-
նին տունը կրկին ալ խառն ժողովոյ որոշու-
մը նամակաւ Երկրորդ Թեմայի կը յայտն-

են թէ հայուն բնական եղած խնկրել առաքինութիւնը «տալ քան թէ առնուին էր», մինչդեռ հայը քաջ սովորած է թէ մարդկանց արդունքներուն կցորդ եղող վեհաձեռն կարեկցութիւնը կաղնուանայ և առաքինութեան կը փոխուի, ներքեք ուրեմն մեծարդոյ Տէր դժբաղդ աշակերտաց անտոնելի և տառապալին թշուառութեանց վիճակը ազգայնոց գլխած և դիւրագգած սրտերուն մօտեցնել, անշուշտ ըլլալով որ քիչ միջոցի մէջ անոնց առատաձեռն ողորմութեանց լռամաները պիտի փոխեն զմեզ այս յուսահատ վիճակէն:

«Իայց առաջ որ անվարժ և անփորձ մտքերով պաշարուած մեր եղկերի անձին վրայ ստակալով ափշած կը դեգերիմք: զի եթէ նիւթական կենաց յուսահատեցուցիչ վիճակէն և անողորմելի աղքատութեան ճիրաններէն փախչելով, սակայն ո՞ր կրնամք ապաստանել մեր անձերը բարոյական կենացման համար տուժելու համար: արդէն եղկերեաց նիւթական վիճակը ողբալի է, որոնք հանապաղ թշուառութեան փոթորիկներուն հետ միցելով, ալիքներ ակօսելով, լոկ յուսահատութիւն հնձելով, սե հացի բրդուձ մը ծարերու համար մարապուրժ բազմակնին երկնցուցած կը շնչագային: անբերելի աղքատութիւնը և ժլատ ժամանակիս անարկութիւնը՝ ի միասին անագործայն դաշնակցութիւն մը ընելով՝ կը գործին հարկաւոր յուսահատեան վրայ, որոնց դէմ ել թէ ողորմութեան դռները փակուին, դարձուրելի է ըսել որ մի միայն դերեզմաններն ապաստանարան... Իսկե՛հ, հերիք չէր այս անտանելի վիճակին դառն բաժակը, մեր ապերձակի գլխուն վրայ հոսելը, տես՝ սա գարնան հասակին մէջ մըտնող երեք հարկաւոր չափ դեռափթիթ մանկանց անյագ հրոյն տուած հարուածը, որոնք ազգային սուրբ յարկէն, միուլթեան կեդրոնէն, մէկ խօսքով մարդկութեան խանգարուէն զրկուելով թափառական և աստուգական կեանք կ'անցունեն, և եթէ ազգայնոց սրտերը ի դուժ չշարժին օգնութիւն նուիրելով մեր անբուժելի վիրաց դարմանները փութացըլը, եղբւ՛ր մեր մանկութեան ծաղիկ հասակաց, որ բարոյական մեռելութեամբ պիտի կորսուիմք յաւիտեան... ցաւալի՛ հետեւութիւնը, որոնց ամեն մէկ տեսակին հառաչանք տարու բաւական

հառաչանք չունիմք:

«Արեւմտեան ազգասեր տեր, մեր ողբալի և աղաւաղ վիճակին համառօտ նկարագիրը աղաւաղաց աչքին առջև ներկայացուցած ատենին» քաղցր է մեզ յուսալ որ քիչ ժամանակի մէջ միւլթարուելու յոյս պիտի վայելմը անոնցմէ: որով յաւիտեանս յաւիտենից անաղարտելի մնալով մեր սրբտերուն մէջ բարեբարաց անմահ յիշատակները, կը պարտաւորիմք ըլլալ ունի տիւր երախտապարտ և շնորհապարտ բարեբարաց, և Չեղ մնալ հանապաղ անարժան անձները ծառայը:

1862 յուլիս 10 Առաջին դասու ապիկար աշակերտք Լուսաւորչեան հրկիզեալ վարժարանին Օվաճուի գեղջ:

Ն. Գարուժիւն	Ն. Մ. Կարապետ
Գասպարեան	Հարաբեան
Ն. Ստեփանն	Ն. Կարապետ
Զորուկեան	Գարուժիւնեան

Իզմիր հրատարակուած «Օտարիկ առնուն տասնօրեայ հանդէսին վերջին թիւոյն մէջ հետեւեալ ծանուցումը կարդալով, արժան կը համարինք լրագրոյս մէջ ալ կրկնել յորդորելով մեր ուսումնասէր աղջկայինքը որ բաժանորդ գրուելով քաջալերեն յիշեալ խնամալից հանդէսը:

«Այլ փութանք ծանուցանել հասարակութեան թէ Պալոյ մէջ «Օտարիկ» գործակալութիւնը ազգային պատրիարքարանի դիւանապետ մեծարդոյ Պարոն Ստեփան Մանուկեանի յանձնուեցաւ: ուստի մեր հանդէսին վերաբերող քր և է գործի մը համար հարկ է դիմել նոյն ազգասէր անձին, որ կը գտնուի Հանձնարարական Գրասենեակը, Մեծ Եղբայր խանութիւն:

Հետեւեալ նամակը մերագնեայ յարգող վաճառականաց ուշադրութեանը կը յանձնենք:

«Երբոյ տեարը: «Պատիւ ունինք ծանուցանելու ձեր յարգութեանը որ Լոնտոն մայրաքաղաքը նոր վաճառատուն մը հաստատեցինք ուր տեղ յանձնարարական գործերու պիտի դեպքը թէ՛ դաղթական բերքեր գնելու և բեռնընդուն համար և թէ՛ Լոնտոնէն առ մեզ խրկուելը որ և իցէ տեսակ բերքեր վաճառելու համար:

«Կանա կը յիշենք որ ինչպէս որ ասիէ առաջ՝ նոյնպէս ալ հիմա Մանչէսթըրի ձեռագործ ապրանքներու ալ վերաբերեալ յանձնարարութիւններ պիտի կատարենք:

«Երբէն քան տարիի չափ Անգլիոյ մէջ բնակած ըլլալովս կը յուսանք որ բաւական փորձառութիւն ստացելու եմք գործերին մեզի յանձնելու կամեցող բարեկամները մեր ծառայութեանէն ըստ աւանդին մասին գոհ ընելու, մանաւանդ որ այս գործիս համար միշտ անխնայ ջանքեր և հաւատարմութեամբ պիտի աշխատենք:

«Ուստի ուր մեր տանը հետ առնելու թիւն ընել կուզէ նե՛ մեր պայմաններուն վերաբերեալ պէտք եղած տեղեկութիւնները կրնայ ստանալ Վ. Պ. լիս Պալիկ Եղբայր խանք արդոյ Պետրոս աղա Մէրասեֆեանէն:

«Հուսալով որ կը բարեհաճիք պատուել զմեզ ձեր հրամաններով, կաղաչենք ընդունել մեր խորին անձկութիւնը:»
Լոնտոն Պ. Մէրասեֆեանի 1 յուլիս 1862 և ընկերք:

ՇԱՆՈՒՑԱՌՈՒՆԲ

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Դասախօսութիւն առեւտրական ուսմանց, այսինքն կրկնատուած, առեւտրական թուաբանութիւն և նախագործութիւն: Ընթացիկ հաշիւներու, առեւտրական կապի մասնակցութեանց լրագրութիւնը, սիւն, սեղանաւորութեան գործողութիւններու, օտար տերութեանց ստակներու, չափերու և կշիռներու վրայ տեղեկութիւն: զետեղութիւն ապրանք և այլն: նաև դասախօսութիւն Անգլիոյ Պալիկ Եղբայր և Գերմանիոյ Պալիկ Եղբայր:

Եւս դասերը չափաւոր տախտակներ կապուած են, և ուղղորդ կրնայ առանց ակնածութեան ներկայանալ յանձնարարական գրասենեակը Մեծ Եղբայր խանութիւնը:

Հոն կըլլայ նաև առեւտրական նախագործութիւններ և թարգմանութիւններ վերոյիշեալ լեզուներով:

Պաշտօնայ բնառողներն հանկէ կրնան զիւրութեամբ պաշտօնայ գտնել: որովհետեւ պաշտօն բնառողներու համար ալ

արձանագրութեան տեղ մըն է յանձնարարական գրասենեակը: և արդէն ամեն տեսակ գործերու յարմար պաշտօնային պատրաստ կան:

Շուրջ մանկու համար լատիկէ գօտի լողալ չգիտողներուն խիստ հարկաւոր է ու կենսաքերին կը փրկէ:

Մերկիայի մաղաղան կը ծախուի:

ՄՈՐԹԻ ՀԻՒԱՆԳՈՒԹԻՒՆԻՔ

Հնդկաստանի և Գաղղիոյ մէջ ամենայն կրեւելի բժշկաց ըրած փորձերովն հաստատուած է որ ժ. Էթին բժշկին գտած խոռօքթիլ Ալիաթիքա բոյսին հատերու չիբօյր օգտակարագին դեղերն են ամեն տեսակ որքիւնէն: րու(թէմբէ) և ուրիշ մորթի հիւանդ ու թիւն: ներու, խոյլի (սրբաճա) և հնացեալ յօճաջաւերու:

Կը գտնուի Ղալաթիա վ. օլօխայի փողոցը թիւ 9 Բիւլլիքաթէօն Ժէնէպալի տնօրէն Մ. Մէֆրէտի գրաստանը:

ՉԿԱՆ ԻԻՂ

ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՆԱՄ

Գաղղիայի Տոքթոր Օթիէ բժիշկին և Շէվրէի գեղագործին պատրաստածը, որուն մէջ ձուկի հոտ և համամաննին չկայ:

Կը ծախուի Ղալաթիա վ. օլօխայի փողոցը թիւ 9 Բիւլլիքաթէօն Ժէնէպալի տնօրէն Մ. Մէֆրէտի սենեակը:

Աս քաղիքը շարքի ամգամ մը կէլի շարք օրերը մի որ կուգր կրնայ ստուագրելի, Վ. Պիս Զինիլի խանք քաղաքային գրասենեակը: Իսկ դուրսերը հոգաբարձուներն են՝

ԻԶԱՐԻ. Յեմանէն աղա Մագստեան. ԵԳՈՐՏՈՒ. Շաւարշ աղա Ալիաթեան. ԱՆԴՈՒՆԱՆՈՒՊՈՒՍ. Մանտեմ Սուրիա աղա Գայուստեան. ՏՐԱՊԵՏՈՒ. Պ. Խաչատուր Ելմասեան. ԹՈՒՍԱԹ. Դեղոգ Ե. Յեմանէն աղա Արգաթեան:

ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Զարաբեան.

ՊՈՒՐՈՍԱ. Կարապետ աղա Էսկիզէիլիեան.

ՆԻԿՈՒՐԻԱՍ. Պ. Տ. Մուրատեան. ԹԵԲԵՐՏԱՂ. Պ. Գ. Մալիարաբեան. ՎԱՍ. Պ. Մկրտիչ Տ. Ատոմեան. ԻԱՐԱԲԵՐԻ. Պ. Դեղոգ Զաքարեան. ԵՐԱՅԱՍ. Ընթերցասիրաց Թանգարան: ԱՏԱԲԱՍԱՐ. Մանուկի Յակոբ աղա Տ. Գրիգորեան.

Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրուիլ ուղղոցերը՝ այս տեղերէն մէկու գետ կրնան բողակցիլ:

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ

ԴՐԱՄԱՅ ԱՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ԹՂԹԱԴՐԱՄԱՅ

Կ. ՊՈԼԻՍ	Երբ.	Բ. 2.	Գ. 3.	Դ. 4.	Ե. 5.	Զ. 6.
24 ՅՈՒԼԻՍ	14	16	17	18	19	20
Օրմանեան լիրա Մէճ. . .	176	177	176-30	176-20	176-20	176-20
Բանանոց արծաթ . . .	55	54-30	54	54	54-30	54-20
Բանալ. Մուսթաֆէ . . .	85-10	82	82	82	82	82
Իսահմը Զէտտէ հին . .	69	68	68	68	68	68
« « նոր . . .	68	67	67	67	67	67
Մէրկի 40 ար. տոս. առ. .	48	49	49	49	49	49
Վերջին եղածը 100 լրացիլ	50-10	50	50-20	29-20	29-30	22-20
Անգղիական լիրա . . .	192	195	192	192	192	192
Բոլ իմպէտիալ . . .	157	157	157	157	157	157
Գարպոլման . . .	29	29	29	29	92	92
20 Ֆրանցնոց ոսկի . . .	152	152	152	152	152	152
« « արծաթ . . .	58	58	57	57	57	57
Սոֆորին . . .	280	280	280	280	280	280
Աւստրիոյ գրքով . . .	89	90	85	85	85	85
Տանոց քան. հզրին . . .	560	570	550	570	570	570

ՓՈՒԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆՑ (ԳԱՄՊԻՐ) ԳԻՆԵՐԸ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՆ 150 ՂՈՒՐՈՒՇ ՀԱՇՈՒՆԵԱԿ
47 ՅՈՒԼԻՍ

Հոնտրա	140—	Լիւթիոն
Փարիզ	«	Հէնովա Լ. Ն.
Մարսիլեա	25,30 25,35 25,40	ԻՍԿ ՄԵԹԱԼԻԻՔԻ ԶԵՅ
Վիեննա	«	Լոնտոն
Թրիէստ	«	Մարսիլեա

ԱՐՄՏԻՔ

ԿՈՅՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 24 ՅՈՒԼԻՍ

Յորեն Թալլան	45—47	Յորեն Թալլան կակուղ 00—00
« Իսմայիլ	47—48	« Վարնա » 55—56
« Կալաց	—	« Պուրլազ » 00—00
« Բուսէլի Պալլէք	—	« Պալլէք » 22—25
« Պուրլազ	—	« Իպրայիլ » 22—26
« Ազոֆ կակուղ » 55—56		« Գարի » 45—47
« Իպրայիլ » 55—54		

Վաճառանոցի մէջ կայ ընդ ամենը 80000 գրիւ ցորեն ու գարի

ՄԵՏԱՔԱ

(ԻՓԷԻ)

Տէմբրտէշ ընտիր տակ . . .	0000—0000
« 4 « . . .	0000—0000
« 2 « . . .	0000—0000
« 5 « . . .	0000—0000
Մէլէ Պրոտա ընտիր տակ . . .	0000—0000
« 4 « . . .	0000—0000
« 2 « . . .	0000—0000
« 5 « . . .	000—0000
Մէլէ Սուտա . . .	000—000
« 2 « . . .	000—000
« 5 « . . .	000—000
Յիւլիթիւն 10—12 եւ 11—12 . . .	540—520
Գօզա Պրոտա չոր . . .	460—220
Պարկապտանի . . .	52—36

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

Գետոր (Մաղը) սեւ . . .	445 լիրա
Գետին հատիկ (ձէնիլ) Լանիլի . . .	420 լիրա
Բուրջ Գըրմէ կէս լուաց . . .	Հօխա
Հի լուացած 400 լիրա . . .	Հօխա
Տաճկաստանի 420 լիրա . . .	Հօխա
Բամպակ Գըրմէ-Սաղա և Գետապալի 420 լրց . . .	340
Սուր. Կիւրտ. Ասանա . . .	510
Թիֆլիս Լանիլի Գանկուր . . .	400 լիրա
« Լիթի . . .	49-20—51
« Բիթրէ բանուած . . .	250—240
Տերու . . .	«
Մեղրամոմ դեղին Տրապիզոն . . .	450 լիրա
Անատոլի . . .	«
Սուտա Բուսէլի . . .	Գիլ.
Կտաւաթի հոնտ (Բէթէն թիւ) Բուս. . .	«
« Մալուր . . .	«
Ձէթ (Ձէլթիւն եղող) Ա. Գալլէք . . .	Հօխայ
« Կիլիս . . .	40—9-20
Անաւ (Մալսե) Գանտիա . . .	«
Միսիլի . . .	«
Բիլնիս Եգիպտոս Բէշլի . . .	«
Տիւնաթ . . .	«

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

Խաւիկ Բիւս և Գալի . . .	400 Հիւլ լիրա	10—11
« Մալթիկ և Սէյան . . .	«	«
Շաքար Գի. (Բէլլէ) 6-10 Լտ. . .	Միւր. 400 լիրա	2-80—2-90
« Գոշի (Թօղ) . . .	«	2-35—2-40
« Զիւ. Գուրա . . .	«	—2-90
« Գոշի . . .	«	—2-35
« Գաղղ. Գուրա . . .	«	—2-80
« Գոշի . . .	«	—2-52
Անագ (Գալայ) . . .	«	8-40
Պղպող (պիլպէ) . . .	Հիւլ. 450 լիրա	—19
Լեղակ (չիլիս) Պէնկալա . . .	«	«
« Մալուր . . .	«	570
Ողղան կարմիր (Գըրմէ) . . .	«	95
« արծաթագոյն . . .	«	90
« տեսակ Բ. . .	«	86
« Խոնա . . .	«	75
Անուար (Նըշաուր) . . .	Հիւլ. 450 լիրա	40
Պողպատ (Ձէլթէ) թիւ 0 և 00 . . .	Կնդ.	—200
Կապար (Գուրմէ) . . .	«	200—240
Թիլիկ (Թէնէքէ) զոյղ սնուկ . . .	«	—2-70
Ձինք տախտակ թիւ 7—12 . . .	Հիւլ.	7—7-20
Կրկն Միւր. ձողաձեւ (չուպուղ) . . .	Միւր.	100—105
« Բեռնուր . . .	«	105—140
« Տախտակ . . .	«	485—
« Բուրլակ . . .	«	«
« Բարձրիւն . . .	Հիւլ.	51/2
Ծծումբ (քիւլիւր) խալիա . . .	Միւր.	«
Իււթիւրալ ձէն. զոյղ Միւր. . .	«	—420
« Պէլլէ . . .	«	200—240
« Թրիէստ . . .	«	400—440
Բուս Անգղիոյ . . .	Կալ.	24—22
« Ամերիկա . . .	«	49
Արաւալէթ վէննա . . .	«	55
« Թրիէստ և Գաղղ. . .	«	—51

ԽՈՐԱԳԻՐ-ՏԵՐԻՔ

Կ. Ս. ԻԻԹԻՆԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼԻՍԴՐՈՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ 24 ՅՈՒԼԻՍ ԻՍԿ